

Delaftale for indsatsområdet *Tryghed og trivsel*

Bestyrelsen for den boligsociale indsats har ansvar for, at denne delaftale til hver en tid understøtter målsætningerne i den strategiske samarbejdsaftale samt afspejler de aktiviteter og samarbejder, der gennemføres i boligområdet.

Navn på den boligsociale indsats, som delaftalen vedrører:

Amagerbro Helhedsplan

Aftalens parter:

Boligforeningen VIBO, Tanja Bæklund, boligsocial chef
Fsb, Rikke Pedersen, boligsocial chef
DAB, Dorthe Fensbo, bestyrelseskonsulent
DOMEA, Anders Brøgger, kundekonsulent
SOF, Borgercenter Voksne, Susanne Grøn, områdechef
TMF, Nini Wulf, enhedschef, område Amager
ØKF, Jeppe Grønholdt Pedersen, kontorchef

Problemkompleks for indsatsområdet:

Der har generelt været et fald i kriminaliteten i de udsatte boligområder over hele landet. Dette har ligeledes været tilfældet for Amagerbro (se måling under forebyggelse af forældreansvar), hvor der over en længere periode har været meget lidt hærværk og synlig kriminalitet i afdelingerne.

På trods af dette oplever både helhedsplanens medarbejdere, afdelingsbestyrelserne samt de beboere som de hver især er i kontakt med, at der i denne periode har været problemer med unge, der skaber utryghed i kvarteret. De har en gadeorienteret livsstil, der betyder, at de til tider 'fylder' meget i kvarteret.

I foråret 2017 ændrede billedet af kvarteret sig, idet der var banderelaterede skyderier og grov vold i og omkring Holmbladskvarteret. På samme tidspunkt gjorde både beboere og kommunens gadeplansmedarbejdere opmærksom på, at der var salg af stoffer på arealet ved Kornblomstparken (ved Kornblomstvej), og at der var episoder med unge, der opholder sig i afdelingernes kældre. For at arbejde med disse problemer er der etableret et tæt samarbejde med bl.a. politiet, kommunens gadeplansmedarbejdere, afdelingsbestyrelserne og KFF omkring løsninger, udviklingen og kommunikationen parterne imellem.

Det må antages, at ovenstående har påvirket trygheden blandt beboerne, men der er ingen målinger, der kan sige noget aktuelt om oplevelsen af tryghed blandt beboerne i afdelingerne, der er omfattet af helhedsplanen. Dog viser tallene fra Københavns Kommunes tryghedsundersøgelse fra 2017, at andelen af utrygge beboere i Amager Øst, som Holmbladsgadekvarteret er en mindre del, ligger på 9 %, hvilket er det samme som gennemsnittet for hele København. Andelen af utrygge beboere er noget højere i Amager Vest, som Sundholmskvarteret er en mindre del af, idet at den pt. ligger på 15

%.

I forbindelse med den landsdækkende evaluering af 2015-2018-midlerne fra Landsbyggefonden vil der blive udviklet et værktøj til at måle tryghed og trivsel i området. Denne måling kan inddrages som værktøj, hvis det vurderes nødvendigt.

Kigger man på fraflytningsprocenten for de 14 afdelinger, har der været et fald over de seneste år, og gennemsnittet for 2016 ligger på kun 5,1 %. Dette er bemærkelsesværdigt lavt, sammenlignet med landsgennemsnittet for den almene boligsektor, der samme år ligger på 11,8 %.

Antallet af udsættelser i den almene sektor er generelt faldet gennem de seneste år. I tråd med denne udvikling er antallet af udsættelser i de 14 afdelinger ligeledes lavt, og der var kun 6 udsættelser i 2016. Fordelingen mellem boligorganisationerne kan ses i nedenstående figur.

Figur over udsættelser fordelt på de boligforeninger, der indgår i boligområdet¹

Område	2016
fsb	3
DFB	1
HAB	1
VIBO	1
I alt	6

På trods af, at der på flere parametre er en positiv udvikling i afdelingerne, er det de boligsociale medarbejders vurdering, at der fortsat er et behov for at arbejde med trivsel og trygheden. Både ved at fortsætte det lokale samarbejde omkring trygheden samt ved at styrke naboskabet og den lokale sammenhængskraft i kvarteret.

Formål, mål og succeskriterier for indsatsområdet:

Formål og mål:

Det overordnede formål med indsatsområdet er at øge trivsel og trygheden, så beboerne finder det attraktivt at blive boende. Det nødvendiggør, at der arbejdes med ejerskabs- og ansvarsfølelse samt netværksdannelse.

Derfor er de opstillede mål for indsatsen at:

- Styrke det lokale samarbejde omkring tryghed
- Styrke naboskabet og den sociale sammenhængskraft
- Bidrage til at fastholde det lave niveau for udsættelser

Succeskriterier (lokalt opstillede målinger):

Datakilde:

¹ Data fra boligorganisationerne

Andelen af utrygge beboere er i 2020 lig med kommunes mål i Sikker By programmet om ikke at overstige 10 % Baseline 2017: Amager Øst 9 % utrygge og Amager Vest 15 % utrygge	Københavns Kommunes tryghedsundersøgelse
Antal udsættelser fastholdes i perioden 2018-2020 på samme lave niveau som i 2016. Baseline 2016: 6 udsættelser	Data fra boligorganisationerne
Aktiviteter, som skal bidrage til indfrielse af formål, mål og succeskriterier:	
<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter til styrkelse af naboskab og social sammenhængskraft • Tryghedsvandringer • De Blå Ressourcer	
Medarbejderressourcer for indsatsområdet:	
<p>Miljømedarbejderen: 100 % (32 ud af 32 timer). Aktiviteter: Aktiviteter til styrkelse af naboskab og social sammenhængskraft, De Blå Ressourcer.</p> <p>Ungemedarbejder: 25 %, (8,75 ud af 25 timer). Aktivitet: Aktiviteter til styrkelse af naboskab og social sammenhængskraft.</p> <p>Sekretariatsleder: 40 %, (14,8 ud af 37 timer) Aktiviteter: Tryghedsvandringer, De Blå Ressourcer.</p>	
Sammenhæng med den kommunale indsats i boligområdet:	
<p>Københavns Kommune og Københavns Politi har et mål om at øge trygheden. Helhedsplanen kan supplere den generelle indsats gennem aktiviteter i afdelingerne, der fremmer den oplevede tryghed og begrænser den faktiske kriminalitet. Dette ved at styrke naboskabet og den fælles opmærksomhed.</p> <p>Som noget nyt skal arbejdet med at øge trygheden understøttes af tryghedsvandringer i kvarteret. Derved kan konkrete forslag til tryghedsfremmende tiltag i boligafdelingerne og på offentlige arealer udpeges.</p> <p>De Blå Ressourcer skal samarbejde med kommunes boligrådgivere m.fl. om at nå de udsatte og sårbare beboere, så de får tilbudt den hjælp, de har behov for. Nye</p>	

ejendomsfunktionærer foreslås at tilmelde sig kommunes Green Team-uddannelse.	
Indsatsområdets økonomi i henhold til budget (Her anføres finansiering for dette indsatsområde som oplyst i det vedlagte budget for den boligsociale indsats):	
Organisation	Finansiering
<i>Landsbyggefonden</i>	<i>3.324.000</i>
<i>Lokal medfinansiering</i>	<i>678.000</i>
Samlet budget for indsatsområdet	<i>4.002.000</i>
Konflikthåndtering og underretning:	
<p>I tilfælde af konflikt mellem parter i nærværende aftale er de forpligtet til, via deres egen ledelse, at inddrage relevante parter i dialog om konflikten og afklaring af løsningsmuligheder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konflikter af principiel karakter kan rejses i den Boligsociale bestyrelse • Konflikter af specifik karakter kan rejses i Bydelsbestyrelsen og/eller på styringsdialogen og/eller ved møder mellem kommunen og den enkelte boligorganisation • Interne konflikter i kommunen eller boligorganisationen afklares i de respektive parters egne fora <p>Det påhviler hver part straks at gøre opmærksom på ethvert forhold, som man bliver bekendt med, og som må antages at være af betydning for samarbejdets fortsatte gennemførelse. Underretningerne kan vedrøre konkrete forhold i det boligsociale arbejde og oplysninger om planlægning af aktiviteter, der helt eller delvist har berøring med det boligsociale arbejde i bydelen.</p>	
Revision af delaftalen (Eventuelle reviderede aftaler skal ikke fremsendes til Landsbyggefonden, men fonden skal om nødvendigt til enhver tid kunne rekvirere ajourførte delaftaler):	
Aftalen kan revideres efter at ønskede ændringer har været forelagt Bydelsbestyrelsen for Amager og denne har godkendt ændringerne.	
Delaftalen gælder fra - til:	
1. januar 2018 – 31. december 2021	

Aktiviteter, som skal bidrage til indfrielsen af mål for indsatsområdet (tilføj skemaer - ét skema pr. aktivitet):

(Nedenstående skal også fremgå af aktivitetsskemaet i driftsstøtte. Det er en fordel at orientere sig i de tilgængelige lister over aktivitetskategori, formål og målgruppe, der er tilknyttet aktivitetsskemaet i driftsstøtte, før udarbejdelsen af nedenstående påbegyndes.)

Aktivitetsnavn:
Aktiviteter til styrkelse af naboskab og social sammenhængskraft CFBU-katalog s. 20 'Aktiviteter til styrkelse af naboskab og social sammenhængskraft'
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
<p>Denne aktivitet består af en række delaktiviteter, der til sammen skal medvirke til at øge relationerne beboerne imellem og derved øge trygheden.</p> <p><u>Miniforskønnelser:</u> Forskønnelser, som beboerne selv står for, har to positive effekter; afdelingen fremstår mere attraktiv, og der signaleres, at beboerne har ejerskab. Begge dele fremmer trivsel og tryghed for alle beboere, og ikke kun dem der deltager.</p> <p>Med udgangspunkt i beboernes idéer samarbejder helhedsplanen og beboerne om mindre fysiske forskønnelsestiltag i boligafdelingerne. Det kan være anlæg af nytte- eller prydhaver, anlæg af en terrasse, etablering af en fælles grill, udsmykning eller maling af opgange, kældre og rækværk, etc. Ved at engagere beboerne i etablering samt drift og vedligeholdelse af miniforskønnelserne styrkes ejerskab, naboskab og tryghed. I den foregående helhedsplansperiode er der igangsat syv grønne projekter forskellige steder i kvarteret. De grønne projekter vedligeholdes alle af beboerne, med mere eller mindre støtte og vejledning fra helhedsplanen. Alle projekterne omfatter et antal havekasser samlet i en gruppe.</p> <p>Beboernes idéer skal altid drøftes med og godkendes af afdelingsbestyrelsen og ejendomskontoret, og der skal være en plan for vedligeholdelse af miniforskønnelsen fremover, ligesom der skal være en plan for, hvad der skal gøres, hvis engagementet hos beboerne forsvinder. Det tilstræbes, at det er en <i>gruppe</i> beboere, der går sammen om en miniforskønnelse. Forud for selve miniforskønnelsen gennemføres der et informations- og rekrutteringsforløb for at sikre en bredere opbakning.</p> <p>Helhedsplanen arrangerer walk-and-talks for beboerne, hvor de kommer rundt og ser andre afdelingers miniforskønnelser. Helhedsplanen udarbejder en folder, der giver inspiration til miniforskønnelser og også klargør forventningerne til beboerne i afdelingen.</p> <p><u>Sociale og kulturelle aktiviteter:</u> Med udgangspunkt i beboernes idéer samarbejder helhedsplanen med beboerne om at arrangere og gennemføre sociale og kulturelle aktiviteter i boligområdet. Der vil være særligt fokus på at øge relationerne mellem beboerne på tværs af alder, køn og etnicitet.</p> <p>Helhedsplanen udarbejder en folder, der giver beboerne inspiration til at afholde sociale og kulturelle aktiviteter, og folderen beskriver desuden rammerne for, hvilke aktiviteter som helhedsplanen kan involvere sig i.</p> <p>Studerende fra Film- og medievidenskab, Københavns Universitet producerer, mod honorar, et par kortfilm om miniforskønnelser samt sociale og kulturelle aktiviteter, som vises til inspiration til afdelingsmøder mv.</p> <p><u>Naboambassadører og opgangsfællesskaber:</u> For nogle beboere er det svært at deltage i fællesaktiviteter. En del af disse beboere er ensomme og psykisk syge. Disse beboere</p>

kan alligevel have brug for kontakt til andre i boligafdelingen fx en nabo eller en anden person i afdelingen.

Ved opsøgende arbejde, opgang for opgang, afklares det om én eller flere beboere vil påtage sig rollen som frivillige naboambassadører. Naboambassadøren får til opgave at være i kontakt med alle i opgangen og eventuelt tage initiativ til aktiviteter for opgangens beboere. Det bliver endvidere en vigtig opgave for naboambassadørerne at få inkluderet de ensomme og psykisk syge beboere tættere i afdelingens fællesskaber.

Naboambassadørerne kan endvidere hjælpe kommunen, boligorganisationen eller andre med at komme i kontakt med områdets beboere og formidle viden til grupper, der ellers kan være svære at nå. Det kan være isolerede beboere eller beboere, der ikke læser dansk og derfor ikke åbner breve fra det offentlige.

Helhedsplanen udarbejder materiale til Naboambassadørerne med relevante informationer om boligafdelingen, kommunen og andre samarbejdspartnere. Derudover tilbydes Naboambassadørerne at deltage i relevante kurser i forhold til kontakten til forskellige beboertyper, ligesom de tilbydes at indgå i netværk med andre naboambassadører.

Formål og mål:

Formålet med aktiviteten er at øge trivlsen ved at arbejde med ejerskabs- og ansvarsfølelse, netværksdannelse samt at modvirke ensomhed.

Derfor er målet at:

- Øge ejerskabsfølelsen for afdelingen
- Bevare beboernes tilstedeværelse og engagement på fællesarealerne
- Øge relationerne beboerne imellem
- Øge naboskabet og livskvaliteten for ensomme og psykisk sårbare

Målgruppe(r):

Den primære målgruppe er de beboere, der har mod på og lyst til at planlægge og gennemføre aktiviteterne.

Den sekundære målgruppe er de beboere, som deltager i de sociale og kulturelle arrangementer og/eller får besøg af naboambassadører.

Succeskriterier og datakilde for aktiviteten:

Succeskriterier:	Datakilde:
Der gennemføres arbejdsdage/ miniforskelser i mindst 4 boligafdelinger årligt	Kvantitativ dokumentation ved de enkelte arrangementer. Helhedsplanen
Der er mindst lige så mange grønne initiativer i gang i boligafdelingerne som i	Kvantitativ dokumentation ved de

foråret 2017 Baseline 2017: Der er 7 grønne initiativer i gang	enkelte arrangementer. Helhedsplanen
Der afholdes sociale arrangementer i mindst 4 boligafdelinger årligt, der øger relationerne mellem beboerne	Kvantitativ dokumentation ved de enkelte arrangementer. Helhedsplanen
Der etableres årligt to nye bæredygtige opgangsfællesskaber med hver sin opgangsambassadør	Kvantitativ dokumentation ved de enkelte arrangementer. Helhedsplanen
Ansvars- og rollefordeling:	
<p>Ift. miniforskønelser samt sociale og kulturelle aktiviteter er det helhedsplanens rolle at være inspirator og rådgiver, mens det vil være beboere, der står for planlægning og den praktiske gennemførelse. Dog kan helhedsplanen deltage ved den praktiske gennemførelse af miniforskønelser.</p> <p>Ift. opgangsfællesskaber står helhedsplanen for planlægning, rekruttering og facilitering, mens de rekrutterede beboere skal stå for den praktiske gennemførelse af aktiviteten.</p>	

Aktivitetsnavn:
Tryghedsvandringer CFBU-katalog s. 48 'Tryghedsvandringer'
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
<p>Som noget nyt skal helhedsplanen arrangere og gennemføre tryghedsvandringer i form af planlagte gåture gennem et afgrænset område af kvarteret, der indbefatter én eller flere boligafdelinger. Inden tryghedsvandringen udvælges et bestemt område, og der fastlægges en rute for turen. I tryghedsvandringerne deltager repræsentanter fra boligafdelingerne (bestyrelserne og/eller beboere), boligorganisationen, kommunen og politiet. På ruten rundt i kvarteret drøfter og udpeger deltagerne konkrete forhold i kvarteret, der skaber utryghed, hvilket typisk vil være hærværk, graffiti, dårlig belysning og manglende beskæring af buske og træer.</p> <p>Efter tryghedsvandringen vurderer myndigheder og boligorganisation mulige løsninger, herunder eventuelle nye samarbejder eller koordinering af eksisterende tiltag. Der aftales en dato, hvor der følges op på tiltagene.</p> <p>Udover ovenstående vil VIBOs driftsafdelingen fra 2018 gennemføre mindre årlige tryghedsinspektioner i egne afdelinger med helhedsplanen som samarbejdspartner. Her vil det være medlemmer af afdelingsbestyrelsen, ejendomsmesteren og den boligsociale sekretariatsleder, der deltager i inspektionen.</p>

Tiltag der igangsættes på baggrund af tryghedsvandringerne skal dels påvirke tryghedsopfattelsen af stedet og vil dels forebygge sandsynligheden for, at der begås kriminalitet det samme sted. Dette gøres ved at have fokus på 'gerningsstedet' som er ét af de tre elementer der ifølge politiet er tilstede ved begået kriminalitet. Ofte betegnet som 'kriminalitetstrekanten' som indeholder 'gerningssted - gerningsmand - offer'. (Reference indsættes senere).

Formål og mål:

Formålet med aktiviteten er at fremme beboernes tryghed gennem tryghedsvandring, der øger opmærksomheden på, hvad der skaber utryghed i kvarteret og på, hvordan dette kan minimeres.

Derfor er målet at:

- Identificere elementer, der virker utryghedsskabende
- Gennemføre tiltag, der minimerer utryghedsskabende elementer

Målgruppe(r):

Alle beboere, med særlig opmærksomhed på ældre, hvor andelen af utrygge er størst.

Succeskriterier og datakilde for aktiviteten:**Succeskriterier:**

Der gennemføres én årlig tryghedsvandring og udarbejdes én oversigt over mulige tryghedstiltag.

Mindst et relevant tiltag iværksættes eller tilføjes til 10-årsplanen.

Datakilde:

Kvantitativ dokumentation ved de enkelte tryghedsvandring. Helhedsplanen

Kvantitativ dokumentation ved de enkelte tiltag. Helhedsplanen

Ansvars- og rollefordeling:

Helhedsplanen står for organisering og igangsætning af tryghedsvandringerne som gennemføres i tæt samarbejde med bestyrelserne, boligorganisationens driftsafdelinger, politiet, TMF, ØKF/Sikker By og Trygge Byer.

TMF og ØKF/Sikker By: En medarbejder fra enten driften i TMF eller ØKF/Sikker By deltager på én tryghedsvandring á 2 timer årligt (aften).

VIBOs driftsafdeling står for tryghedsinspektionerne i egne afdelinger med helhedsplanen som deltager.

Aktivitetsnavn:
De Blå Ressourcer CFBU-katalog s. 25 'Blå Ressourcer'
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
<p>Ejendomsfunktionærerne fra de boligorganisationer, der deltager i Amagerbro Helhedsplan er samlet i et fælles netværk med navnet De Blå Ressourcer. Deltagere har indenfor de seneste år gennemgået AMU uddannelsesforløbet 'De Blå Ressourcer' med undervisning i; kommunikation, konflikthåndtering, kulturforståelse, psykisk sårbare og samarbejde med myndigheder. Nyansatte ejendomsfunktionærer opfordres til at gennemgå en tilsvarende uddannelse i Københavns Kommunes 'Green Team' regi.</p> <p>Helhedsplanen indkalder De Blå Ressourcer til netværksmøder fire gange om året. Netværksmøderne har dels fokus på erfaringsudveksling mellem deltagerne og dels på kompetenceudvikling. Herunder arbejdes der enten med deltagerens kompetencer, eller med deres samarbejde med myndighederne. I forhold til samarbejdet vil der være særlig fokus på, at kontaktpersonordningen, med socialforvaltningens boligrådgivere, fungerer optimalt. Som en del af dette deltager de kommunale boligrådgivere i et årligt netværksmøde, og helhedsplanen holder SOF opdateret med kontaktoplysninger til ejendomskontorerne og modsat.</p> <p>De Blå Ressourcer vil desuden have en tæt dialog med Lokalpolitiet. Dels løbende og dels ved lokalpolitikets deltagelse i et årligt netværksmøde. Samarbejdet har især et kriminalpræventivt sigte.</p>
Formål og mål:
<p>Formålet med aktiviteten er, at ejendomsfunktionærerne spiller en aktiv rolle i at modvirke udsættelser samt i at fremme trivsel og tryghed. Dette ved at øge viden om muligheder i forhold til beboere, der har behov for hjælp og støtte. Dette medvirker til, at der kan gribes tidligt ind, og udsættelser kan undgås.</p> <p>Derfor er målet at:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Antallet af udsatte beboere som henvises til boligrådgiverne o.a. øges
• Øge ejendomsfunktionærernes kompetencer og handlemuligheder i forhold til sårbare beboere
Målgruppe(r):
<p>Målgruppe 1: Ejendomsfunktionærerne. Der er 20 i denne målgruppe.</p> <p>Målgruppe 2: Udsatte beboere, inkl. ensomme og psykisk sårbare.</p>
Succeskriterier og datakilde for aktiviteten:

Succeskriterier:	Datakilde:
Antallet af udsatte beboere, som henvises til boligrådgivere, økonomisk rådgivning, socialt fællesskab m.v. øges med 10 % årligt. (Baseline: Måling starter i 2018)	Kvartalsvise interview med De Blå Ressourcer. Logbog. Helhedsplanen.
Der er i gennemsnit 15 Blå Ressourcer til de kvartalsvise netværksmøder.	Logbog. Helhedsplanen.
Ansvars- og rollefordeling:	
<p>Helhedsplanen arrangerer og gennemfører netværksmøderne.</p> <p>SOF: Borgercenter Voksne og Borgercenter Børn og Unge, Amager, deltager med oplæg og dialog på et netværksmøde årligt á 1½ time (dagtimerne).</p> <p>Helhedsplanen sikrer, at boligrådgiverne og ejendomskontorerne har opdaterede kontaktoplysninger til hinanden.</p>	